

У Х В А Л А

КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ

про відмову у відкритті конституційного провадження у справі за конституційним зверненням громадянина Яковенка Андрія Олександровича щодо офіційного тлумачення положень статей 108, 234, 235, 309 Кримінального процесуального кодексу України у системному зв'язку з положеннями частини першої статті 3, частини першої статті 8, частини другої статті 19, частини другої статті 30 Конституції України

м. К и ї в
6 лютого 2014 року
№ 21-у/2014

Справа № 2-12/2014

Конституційний Суд України у складі суддів:

Овчаренка В'ячеслава Андрійовича – головуючого,
Бауліна Юрія Васильовича,
Бринцева Василя Дмитровича,
Вдовіченка Сергія Леонідовича,
Гультая Михайла Мирославовича,
Запорожця Михайла Петровича – доповідача,
Касмініна Олександра Володимировича,
Колоса Михайла Івановича,
Литвинова Олександра Миколайовича,
Маркуш Марії Андріївни,
Пасенюка Олександра Михайловича,
Сергейчука Олега Анатолійовича,
Стецюка Петра Богдановича,
Тулицького Олександра Миколайовича,
Шишкіна Віктора Івановича,

розглянув на засіданні справу за конституційним зверненням громадянина Яковенка Андрія Олександровича щодо офіційного тлумачення положень статей 108, 234, 235, 309 Кримінального процесуального кодексу України у системному зв'язку з положеннями частини першої статті 3, частини першої статті 8, частини другої статті 19, частини другої статті 30 Конституції України.

Заслухавши суддю-доповідача Запорожця М.П. та дослідивши матеріали справи, Конституційний Суд України

у с т а н о в и в:

1. Громадянин Яковенко А.О. звернувся до Конституційного Суду України з клопотанням дати офіційне тлумачення положень статей 108, 234, 235, 309 Кримінального процесуального кодексу України (далі – Кодекс) у системному зв'язку з положеннями частини першої статті 3, частини першої статті 8, частини другої статті 19, частини другої статті 30 Конституції України в аспекті таких питань:

– чи може суд за відсутності встановлення факту, що було вчинено кримінальне правопорушення, надавати дозвіл на обшук житла чи іншого володіння особи;

– чи може слідчий за погодженням з прокурором або прокурор звертатися до слідчого судді з відповідним клопотанням за відсутності встановлення факту, що було вчинено кримінальне правопорушення, про надання дозволу на обшук житла чи іншого володіння особи;

– чи може суд надавати дозвіл на особистий обшук, керуючись нормами Кодексу, що регламентують надання дозволу на обшук житла чи іншого володіння особи;

– чи є визначальним для суду при вирішенні питання про надання дозволу на обшук житла чи іншого володіння особи встановлення факту, що

було вчинено кримінальне правопорушення, і вказаний факт має бути підтверджений належними та допустимими доказами.

Необхідність в офіційному тлумаченні названих положень Кодексу Яковенко А.О. обґрунтовує неоднозначним, на його думку, їх застосуванням судами України. У конституційному зверненні зазначено, що в одному випадку суд на підставі статей 108, 234, 235, 309 Кодексу надав дозвіл на проведення обшуку житла чи іншого володіння особи, а в іншому – на проведення особистого обшуку. Крім того, автор клопотання наголошує, що у Кодексі не передбачено такої процесуальної дії, як особистий обшук.

Як стверджує суб'єкт права на конституційне звернення, неоднозначне застосування судами України наведених положень Кодексу призвело до порушення його конституційних прав і свобод.

2. Конституційний Суд України, розглядаючи питання щодо відкриття конституційного провадження у справі у зв'язку з прийняттям Третьою колегією суддів Конституційного Суду України Ухвали від 16 січня 2014 року про відмову у відкритті конституційного провадження у цій справі на підставі пунктів 2, 3 статті 45 Закону України „Про Конституційний Суд України“, виходить з такого.

Відповідно до Закону України „Про Конституційний Суд України“ у конституційному зверненні має зазначатися обґрунтування необхідності в офіційному тлумаченні положень Конституції України або законів України (пункт 4 частини другої статті 42); підставою для конституційного звернення щодо офіційного тлумачення Конституції України та законів України є наявність неоднозначного застосування положень Конституції України або законів України судами України, іншими органами державної влади, якщо суб'єкт права на конституційне звернення вважає, що це може призвести або призвело до порушення його конституційних прав і свобод (стаття 94).

Аналіз матеріалів конституційного звернення дає підстави вважати, що автор клопотання не навів неоднозначного застосування судами України положень статей 108, 234, 235, 309 Кодексу. Відмінність долучених копій

судових актів пояснюється різними фактичними обставинами розглянутих справ. Так, в одних випадках суди визнавали, що додані до клопотання органами досудового розслідування документи та інші матеріали вказують на необхідність надання дозволу на проведення обшуку житла чи іншого володіння особи, а в інших – відмовляли у задоволенні такого клопотання, зазначаючи, що з обставин справ не вбачається необхідності проведення названих слідчих дій.

Фактично автор клопотання висловлює незгоду з прийнятим щодо нього рішенням суду загальної юрисдикції у цій справі, а саме ухвалою Печерського районного суду міста Києва від 15 травня 2013 року, якою надано дозвіл на проведення його особистого обшуку. На думку Яковенка А.О., при прийнятті вказаної ухвали органи досудового розслідування не довели факту вчинення кримінального правопорушення. Проте вирішення питань, віднесених до компетенції судів загальної юрисдикції, не належить до повноважень Конституційного Суду України (стаття 14 Закону України „Про Конституційний Суд України“).

Крім того, суб'єкт права на конституційне звернення не конкретизував предмета офіційного тлумачення, оскільки не зазначив, які саме положення статей 108, 234, 235, 309 Кодексу потребують роз'яснення. Конституційний Суд України неодноразово наголошував, що невизначеність предмета тлумачення унеможливорює здійснення офіційної інтерпретації положень Конституції та законів України (ухвали від 11 грудня 2012 року № 33-у/2012, від 26 вересня 2013 року № 41-у/2013).

До того ж більшість питань, порушених автором клопотання, зводиться до надання консультації щодо правильності застосування правових норм судами загальної юрисдикції у його справі, що не можна ототожнювати з офіційним тлумаченням волі законодавця, матеріалізованої у нормі права. Конституційний Суд України в Ухвалі від 31 березня 2010 року № 15-у/2010 зазначив, що „офіційне тлумачення і застосування правових норм є різними видами юридичної діяльності. Офіційним тлумаченням вважається діяльність компетентного органу державної влади щодо з'ясування і роз'яснення волі законодавця, матеріалізованої в нормі

права (усвідомлення та роз'яснення смислу норм права з метою найбільш правильної їх реалізації). Правозастосовна діяльність полягає в індивідуалізації правових норм щодо конкретних суб'єктів і конкретних випадків, тобто в установленні фактичних обставин справи і підборі правових норм, які відповідають цим обставинам. Пошук та аналіз таких норм з метою їх застосування до конкретного випадку є складовою правозастосування. Надання консультацій чи роз'яснень з цього приводу не належить до повноважень Конституційного Суду України“.

Наведене є підставою для відмови у відкритті конституційного провадження у справі згідно з пунктами 2, 3 статті 45 Закону України „Про Конституційний Суд України“ – невідповідність конституційного звернення вимогам, передбаченим Конституцією України, цим законом, та невідомість Конституційному Суду України питань, порушених у конституційному зверненні.

Враховуючи викладене та керуючись статтями 147, 150, 153 Конституції України, статтями 14, 42, 45, 50, 94 Закону України „Про Конституційний Суд України“, Конституційний Суд України

у х в а л и в:

1. Відмовити у відкритті конституційного провадження у справі за конституційним зверненням громадянина Яковенка Андрія Олександровича щодо офіційного тлумачення положень статей 108, 234, 235, 309 Кримінального процесуального кодексу України у системному зв'язку з положеннями частини першої статті 3, частини першої статті 8, частини другої статті 19, частини другої статті 30 Конституції України на підставі пунктів 2, 3 статті 45 Закону України „Про Конституційний Суд України“ – невідповідність конституційного звернення вимогам, передбаченим Конституцією України, Законом України „Про

Конституційний Суд України“, та непідвідомчість Конституційному Суду України питань, порушених у конституційному зверненні.

2. Ухвала Конституційного Суду України є остаточною.

КОНСТИТУЦІЙНИЙ СУД УКРАЇНИ